

Profesor Tomasz Szkudlarek laureatem Nagrody im. Jana Heweliusza za rok 2024

Profesor dr hab. Tomasz Szkudlarek z Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego został laureatem Nagrody Naukowej Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza za rok 2024 w kategorii nauk humanistycznych i społecznych. Wręczane od 38 lat wyróżnienie, nazywane Pomorskim Noblem, przyznano prof. Szkudlarkowi za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie filozofii wychowania oraz konceptualizację relacji między kulturą, polityką, tożsamością i edukacją

Uroczystość wręczenia Nagród Naukowych Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza za rok 2024

Fot. Alan Stocki/UG

Laureaci Nagród Naukowych
Miasta Gdańska im. Jana
Heweliusza za rok 2024:
prof. Tomasz Szkudlarek (po lewej)
i prof. Rafał Dziadziuszko (po prawej)

Fot. Alan Stocki/UG

Uroczystość wręczenia Nagród im. Jana Heweliusza przyznawanych przez Kapitułę Nagrody Naukowej, na której czele stoją prezes Oddziału PAN w Gdańsku **prof. Grzegorz Węgrzyn** i prezes Gdańskiego Towarzystwa Naukowego **prof. Jerzy Błażejowski**, a w której skład wchodzi również rektorzy wszystkich państwowych wyższych uczelni Gdańska, przedstawiciel Prezydenta Miasta Gdańska, dotychczasowi

laureaci Nagrody oraz przedstawiciel gdańskich niepublicznych uczelni wyższych, odbyła się tradycyjnie w Ratuszu Głównego Miasta. Laureatem w kategorii nauk ścisłych i przyrodniczych został **prof. dr hab. Rafał Dziadziuszko** z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Statuetki Jana Heweliusza autorstwa prof. Jana Szczyпки nagrodzonym profesorom wręczała prezydent Miasta Gdańska **Aleksandra**

Dulkiewicz, która powiedziała: – *Dziękuję, panowie profesorowie, za trud waszej pracy naukowej, która czyni nasze życie lepszym. Za wychowywanie kolejnych pokoleń, bo badania nie obędą się przecież bez kontynuatorów. Wreszcie za sławienie Polski na niwie międzynarodowej.*

Gratulacje laureatom złożyła również wicewojewoda pomorska **Anna Olkowska-Jacyno**, która podkreśliła, że laureaci nagrody

Nagroda im. Jana Heweliusza za rok 2024 otrzymana przez prof. Tomasza Szkudlarka

Fot. Alan Stocki/UG

Profesor dr hab. Tomasz Szkudlarek

Absolwent UG, a następnie nauczyciel akademicki, pedagog na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego. Obecnie zajmuje się badaniami relacji dyskursów pedagogicznych i politycznych, a jego główne prace z tego obszaru to książki: *On the Politics of Educational Theory* wydana przez Routledge w 2017 roku i współautorska praca *Education and the Political: New Theoretical Articulations* wydana przez Sense Publishers w 2013 roku. Kierował kilkoma zespołowymi projektami badawczymi, efektem pracy jednego z nich jest współautorska książka *Dyskursywna konstrukcja podmiotu: Przyczynek do rekonstrukcji pedagogiki kultury* (Gdańsk 2012). Współpracuje z ASP oraz wieloma uczelniami zagranicznymi. W roku 2006 otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu w Linköping w Szwecji. Niedawno zadebiutował jako powieściopisarz książką pt. *Anima*.

to zawsze osoby wybitne: – *Najlepsi z najlepszych, spełniający wyśrubowane naukowe kryteria, wnoszący istotny wkład w środowisko badawcze i akademickie.*

Laudację na cześć prof. Tomasza Szkudlarka wygłosił prof. Jerzy Błazejowski, który podkreślił wybitne zasługi naukowe i dydaktyczne laureata i przedstawił główne założenia badań przez niego prowadzonych: – *Twórczość profesora Tomasza Szkudlarka ma charakter interdyscyplinarny i łączy pedagogikę z socjologią, filozofią, psychologią, politologią i naukami o kulturze, by ukazać dynamiczny obraz przemian w obszarze współczesnej edukacji. Konstruuje on teoretyczne konceptualizacje rzeczywistości, które stanowią punkt wyjścia do formowania i weryfikowania hipotez badawczych. Jego monografie, publikacje i prezentacje stanowią bogate kompendium wiedzy ze wspomnianych wyżej obszarów oraz dostarczają unikatowego wglądu we współczesne konstrukcje edukacji i tożsamości w kontekście dokonujących się przemian społecznych.*

Do wzajemnego oddziaływania obszarów edukacyjnych i społecznych odniósł się też laureat nagrody, prof. Tomasz Szkudlarek, mówiąc, co skłoniło go do zajęcia się tymi tematami: – *Jako osoba urodzona w PRL-u, jak spora część osób tutaj obecnych, zawsze miałem problem z relacją do systemu społecznego i do władzy, miałem zawsze skłonności do bardziej anarchistycznego pojmowania relacji pomiędzy jednostką a państwem. W związku z tym, kiedy miałem rozpocząć pracę akademicką, to najbardziej interesującym, egzystencjalnie uzasadnionym pytaniem było: Jaka jest relacja ludzkiej wolności do systemu społecznego? Wiemy z dorobku nauk społecznych, socjologii, politologii czy polityki, że jesteśmy formatowani przez wymagania systemu społecznego. I tak system edukacji w teorii lat sześćdziesiątych był określany jako pełniący głównie funkcję alokacji siły roboczej w społeczeństwie. Brzmi to strasznie cynicznie – po prostu szkoła jest taśmą produkcyjną, na którą wchodzi niesformatowane jednostki i trzeba je posortować tak, aby trafiły do odpowiednich sek-*

torów gospodarki. Nigdy w życiu nie chciałem się zgodzić z takim rozumieniem edukacji.

Profesor Tomasz Szkudlarek dziękował też za wsparcie swojej żonie – **prof. Marii Mendel**, która również jest laureatką Nagrody Naukowej im. Jana Heweliusza (za rok 2020) w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych. Podkreślił także znaczenie współpracy naukowej, podziękował doktorantom i współpracownikom z Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, z którą również jest związany: – *Generalnie to, co próbowałem i co próbuję cały czas robić, to znalezienie jakichś płaszczyzn teoretycznych, na których można dyskutować o tej relacji pomiędzy jednostkową autonomią a wymaganiami społecznych systemów kultury i społecznych systemów edukacyjnych. To, że mi się udaje od czasu do czasu opisać to w sposób w miarę syntetyczny, to jest na pewno zasługa moich współpracowników, do których miałem ogromne szczęście w życiu.*

mgr Magdalena Niecjuja-Goniszewska
rzeczniczka prasowa UG